

Organ Donation Month 2024

The Department of Community and Family Medicine, AIIMS Bathinda, actively participated in the 'Angdaan Jan Jagrukta Abhiyaan' campaign, organized by the Government of India and NOTTO, during July 2024. Under the guidance of **Dr Rakesh Kakkar** (Professor and Head), **Dr Ankita Kankaria** (Associate Professor), **Dr Soumya Swaroop Sahoo** (Associate Professor). The campaign aimed to raise awareness about organ donation, dispel myths, and encourage individuals to register as organ donors. This report outlines the various activities undertaken by the department to achieve these objectives.

Activities Undertaken

The department conducted a series of awareness sessions targeting diverse community groups, including:

- **Community Medical Officer (CMOs):** A session was held at CHC Lambi on July 12th, focusing on the importance of organ donation, dispelled myths, and motivated CHWs to promote organ donation within their communities.
- **Urban Community:** A health talk was organized at UHTC Lal Singh Basti on July 19th to raise awareness among the general public about organ donation, its process, and benefits.
- **School Students:** An interactive session was conducted at Government Smart Primary and High School, Lal Singh Basti, on July 24th, including a poster-making competition to engage students in the cause.
- **B.Ed. Students and Faculty:** A comprehensive awareness session was held at Dashmesh Girls College on July 27th, covering various aspects of organ donation and encouraging attendees to become donors.
- **Community Health Workers:** An awareness session was organized at UPHC Lal Singh Basti on July 29th, targeting ASHAs, ANMs and LHV to strengthen their knowledge and advocacy role in organ donation.

All sessions included interactive elements, such as question-answer sessions, role-plays, and pledge-taking ceremonies, to enhance participant engagement and understanding.

Key Messages and Outcomes

The sessions effectively conveyed the critical need for organ donation, dispelled common misconceptions, and encouraged attendees to register as organ donors. The activities empowered CHWs, students, and community members to become advocates for organ donation within their respective spheres of influence.

CHC Sangat

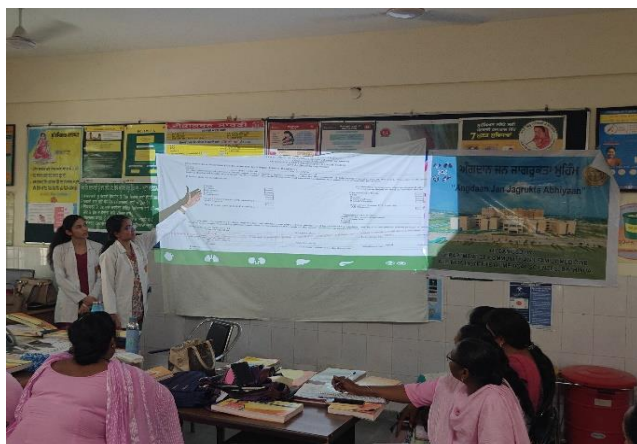
Govt.Smart Primary and High School

Govt.Smart Primary and High School

CHC Sangat

Dashmesh Girls College

UPHC Lal Singh Nagar

Dashmesh Girls College

ਅੰਗਦਾਨ ਮਹੀਨਾ 2024

ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਐਂਡ ਫੈਮਿਲੀ ਮੈਡੀਸਨ ਵਿਭਾਗ, ਏਮਜ਼ ਬਠਿੰਡਾ ਨੇ ਜੁਲਾਈ 2024 ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ NOTTO ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਈ ਗਈ 'ਅੰਗਦਾਨ ਜਨ ਜਾਗ੍ਰਿਤਾ ਅਭਿਆਨ' ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਰਾਕੇਸ਼ ਕੱਕੜ (ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਅਤੇ ਮੁਖੀ) ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਡਾ. ਅੰਕਿਤਾ ਕਾਂਕਰਿਆ (ਐਸੋਸੀਏਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ), ਡਾ. ਸੌਮਿਆ ਸਵਰੂਪ ਸਾਹੂ (ਐਸੋਸੀਏਟ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ) ਨੇ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅੰਗ ਦਾਨ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ, ਮਿੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਗਦਾਨੀਆਂ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਰੂਪ ਰੇਖਾ ਦੱਸਦੀ ਹੈ।

ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ

ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਵਿਭਿੰਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

- ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ (CMOs): 12 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ CHC ਲੰਬੀ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਸੈਸ਼ਨ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੰਗ ਦਾਨ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਮਿੱਥਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਅਤੇ CHWs ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿੱਚ ਅੰਗ ਦਾਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
- ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ: ਅੰਗ ਦਾਨ, ਇਸਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, ਅਤੇ ਲਾਭਾਂ ਬਾਰੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ 19 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ UHTC ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਬਸਤੀ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਸਿਹਤ ਭਾਸ਼ਣ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
- ਸਕੂਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ: 24 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਸਮਾਰਟ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਅਤੇ ਹਾਈ ਸਕੂਲ, ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਬਸਤੀ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਇੰਟਰਐਕਟਿਵ ਸੈਸ਼ਨ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪੋਸਟਰ ਮੇਕਿੰਗ ਮੁਕਾਬਲਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।
- ਬੀ.ਐੱਫ. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ: ਦਸਮੇਸ਼ ਗਰਲਜ਼ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ 27 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਸੈਸ਼ਨ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੰਗਦਾਨ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਾਨੀ ਬਣਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
- ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਹੈਲਥ ਵਰਕਰ: 29 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ UPHC ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਬਸਤੀ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਸੈਸ਼ਨ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ASHAs, ANMs ਅਤੇ LHV ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਅੰਗਦਾਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਭਾਗੀਦਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਅਤੇ ਸਮਝ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੰਟਰਐਕਟਿਵ ਤੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਵਾਲ-ਜਵਾਬ ਸੈਸ਼ਨ, ਰੋਲ-ਪਲੇਅ, ਅਤੇ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਸਮਾਰੋਹ।

ਮੁੱਖ ਸੰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ

ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅੰਗ ਦਾਨ ਦੀ ਅਹਿਮ ਲੋੜ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ, ਆਮ ਭਰਮ ਭੁਲੇਖੇ ਦੂਰ ਕੀਤੇ, ਅਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗ ਦਾਨੀਆਂ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ। ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੇ CHWs, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਗਦਾਨ ਬਣਨ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ।

ਅੰਗ ਦਾਨ ਮਾਹ 2024

ਸਾਮੁਦਾਇਕ ਔਰ ਪਾਰਿਵਾਰਿਕ ਚਿਕਿਤਸਾ ਵਿਭਾਗ, ਏਮਜ਼ ਬਠਿੰਡਾ ਨੇ ਜੁਲਾਈ 2024 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਔਰ NOTTO ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ 'ਅੰਗਦਾਨ ਜਨ ਜਾਗ੍ਰਿਤੀ ਅਭਿਆਨ' ਮੈਂ ਸਕਰਿਯ ਰੂਪ ਸੇ ਭਾਗ ਲਿਯਾ।

ਡਾ ਰਾਕੇਸ਼ ਕਕੜ (ਪ੍ਰੋਫੇਸਰ ਔਰ ਪ੍ਰਮੁਖ), ਡਾ ਅੰਕਿਤਾ ਕਾਂਕਰਿਯਾ (ਏਸੋਸਿਏਟ ਪ੍ਰੋਫੇਸਰ), ਡਾ ਸੌਮਿਯਾ ਸਵਰੂਪ ਸਾਹੂ (ਏਸੋਸਿਏਟ ਪ੍ਰੋਫੇਸਰ) ਕੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਮੈਂ ਅਭਿਯਾਨ ਕਾ ਆਯੋਜਨ ਕ੍ਰਿਯਾ ਗਯਾ। ਅਭਿਯਾਨ ਕਾ ਉਦੇਸ਼ ਅੰਗ ਦਾਨ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਬਢਾਨਾ, ਮਿਥਕੋਂ ਕੋ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਔਰ ਵਿਯਕਤੀਯੋਂ ਕੋ ਅੰਗ ਦਾਨੀਯੋਂ ਕੇ ਰੂਪ ਮੈਂ ਪੰਜੀਕਰਨ ਕਰਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਯਹ ਰਿਪੋਰਟ ਇਨ ਉਦੇਸ਼ਯੋਂ ਕੋ ਪ੍ਰਾਸ਼ ਕਰਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਕੀ ਗਈ ਵਿਭਿੰਨ ਗਤਿਵਿਧਿਯੋਂ ਕੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕਰਤੀ ਹੈ।

ਗਤਿਵਿਧਿਯਾਂ

ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਵਿਭਿੰਨ ਸਾਮੁਦਾਇਕ ਸਮੂਹਾਂ ਕੋ ਲਖਿਤ ਕਰਤੇ ਹੁਏ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਸਤ੍ਰੋਂ ਕੀ ਏਕ ਖੁੰਘਲਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀ, ਜਿਨਮੈਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈਂ:

- **सामुदायिक चिकित्सा अधिकारी (सीएमओ) :** 12 जुलाई को सीएचसी लांबी में एक सत्र आयोजित किया गया, जिसमें अंग दान के महत्व पर ध्यान केंद्रित किया गया, मिथकों को दूर किया गया और सीएचडब्ल्यू को अपने समुदायों के भीतर अंग दान को बढ़ावा देने के लिए प्रेरित किया गया।
- **शहरी समुदाय:** अंग दान, इसकी प्रक्रिया और लाभों के बारे में आम जनता के बीच जागरूकता बढ़ाने के लिए 19 जुलाई को यूएचटीसी लाल सिंह बस्ती में एक स्वास्थ्य वार्ता आयोजित की गई।
- **स्कूली छात्र:** 24 जुलाई को सरकारी स्मार्ट प्राइमरी और हाई स्कूल, लाल सिंह बस्ती में एक इंटरैक्टिव सत्र आयोजित किया गया, जिसमें छात्रों को इस उद्देश्य में संलग्न करने के लिए एक पोस्टर-मेकिंग प्रतियोगिता भी शामिल थी।
- **छात्र और फैकल्टी:** 27 जुलाई को दशमेश गर्ल्स कॉलेज में एक व्यापक जागरूकता सत्र आयोजित किया गया, जिसमें अंग दान के विभिन्न पहलुओं को शामिल किया गया और उपस्थित लोगों को दाता बनने के लिए प्रोत्साहित किया गया।
- **सामुदायिक स्वास्थ्य कार्यकर्ता:** 29 जुलाई को यूपीएचसी लाल सिंह बस्ती में एक जागरूकता सत्र आयोजित किया गया था, जिसमें ASHAs, ANMs, LHV को अंग दान में उनके ज्ञान और वकालत की भूमिका को मजबूत करने के लिए लक्षित किया गया था।

प्रतिभागियों की सहभागिता और समझ को बढ़ाने के लिए सभी सत्रों में प्रश्न-उत्तर सत्र, रोल-प्ले और प्रतिज्ञा-ग्रहण समारोह जैसे इंटरैक्टिव तत्व शामिल थे।

मुख्य संदेश और परिणाम

सत्रों ने प्रभावी ढंग से अंग दान की महत्वपूर्ण आवश्यकता के बारे में बताया, आम गलतफहमियों को दूर किया और उपस्थित लोगों को अंग दाताओं के रूप में पंजीकरण कराने के लिए प्रोत्साहित किया। गतिविधियों ने CHWs, छात्रों और समुदाय के सदस्यों को अपने-अपने प्रभाव क्षेत्र में अंग दान के समर्थक बनने के लिए सशक्त बनाया।